

UNIVERSITI SAINS MALAYSIA

Peperiksaan Semester Tambahan
Sidang Akademik 1991/92

Jun 1992

FPC 215 Kimia Organik

Masa: (3 jam)

Kertas ini mengandungi ENAM soalan dan 14 muka surat yang bertaip.

Jawab LIMA (5) soalan sahaja.

Semua soalan mesti dijawab dalam Bahasa Malaysia.

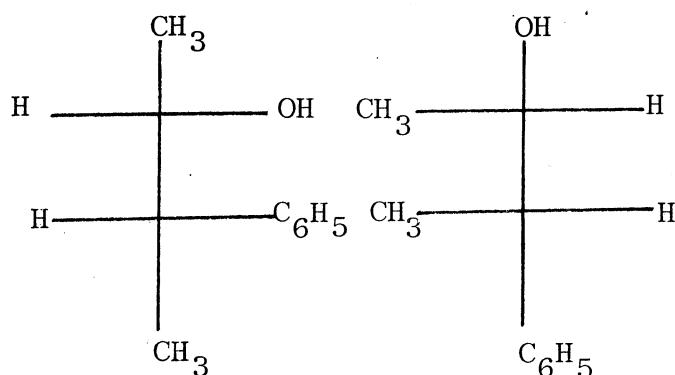
...2/-

1. (A) (i) Gambarkan isomer geometrik bagi trans-3,7-dimetil-2,6-oktadienal.

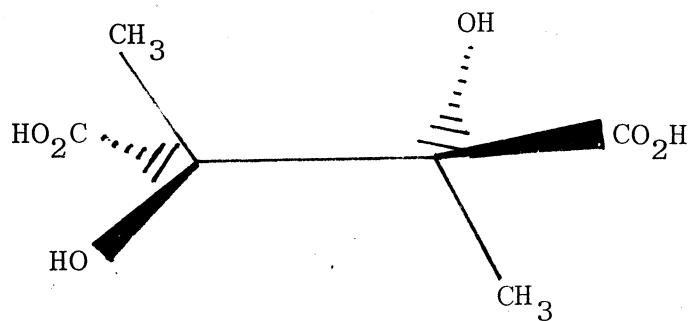
(ii) Susunkan kumpulan-kumpulan berikut mengikut turutan keutamaan berdasarkan Peraturan Cahn-Ingold-Prelog.

(iii) Apakah perkaitan di antara sepasang stereoisomer berikut:

(iv) Tukarkan formula baji berikut kepada Projeksi Fischernya

... 3 / -

(v) Gambarkan Projeksi Fischer bagi setiap formula berikut:

- (a) (3S, 4R, 5S)-5-kloro-3,4-heksanadiol
- (b) eritro-2,3-pentanadiol
- (c) treo-2,4-dibromoheksana

(14 markah)

(B) Bagi molekul 1,3-dimetilsikloheksana, tunjukkan isomer-isomer geometriknya. Jelaskan perbezaan kestabilan di antara isomer-isomer geometrik tersebut.

(6 markah)

2. Dengan menggunakan contoh yang sesuai, jelaskan pernyataan-pernyataan berikut berserta mekanismenya (kecuali a).

- (a) Karbon pseudokiral
- (b) Tindak balas S_Ni
- (c) Tindak balas E2 halosikloheksana
- (d) Tindak balas Cannizzaro
- (e) Tindak balas Wittig

(20 markah)

3. (A) Malonik ester $\text{EtO}_2\text{C}-\text{CH}_2-\text{CO}_2\text{Et}$, bertindak balas dengan etil-2-butenoat dalam kehadiran $\text{C}_2\text{H}_5\text{ONa}$ menghasilkan sebatian M berformula molekul $\text{C}_{13}\text{H}_{22}\text{O}_6$. Sebatian M apabila dihidrolisiskan dalam keadaan asid disertai dengan pemanasan menghasilkan asid 3-metil-pantanadioik. Tunjukkan formula struktur M dan tindak-tindak balas terlibat serta mekanismenya.

(7 markah)

(B) Cadangkan bagaimana anda menyediakan sebatian-sebatian berikut bermula dari sebatian yang diberikan dan bahan-bahan organik atau tak organik lain yang bersesuaian.

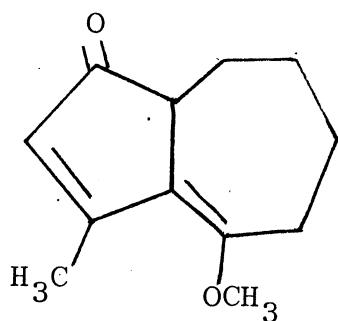
(a) 2-benzilsikloheksanon dari sikloheksanon.

(b) 2,2-dimetil-4-pentenal dari 2-metilpropanal.

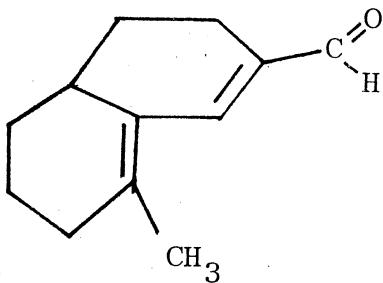
(7 markah)

(C) Kirakan λ_{maks} bagi sebatian-sebatian berikut:

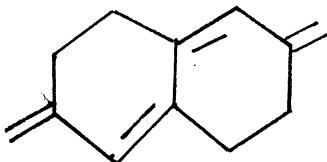
(a)

(b)

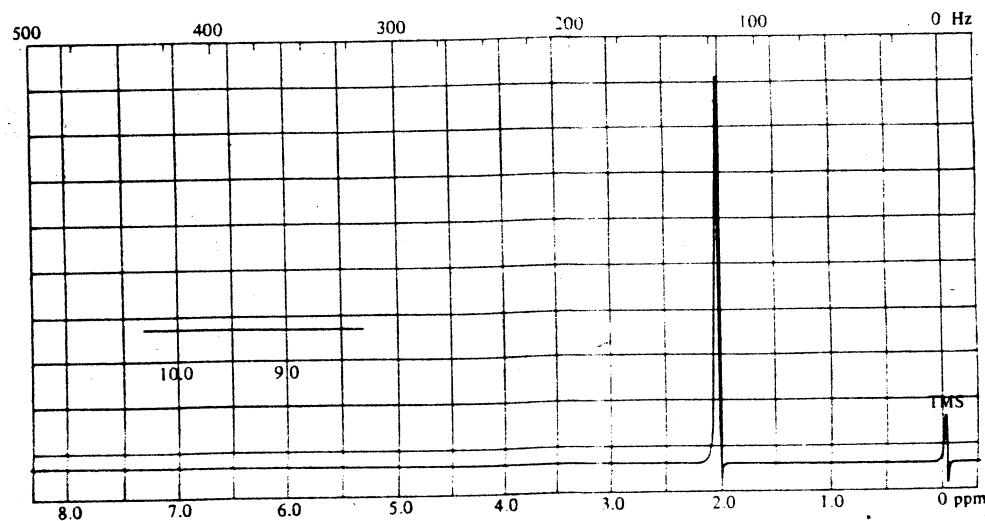
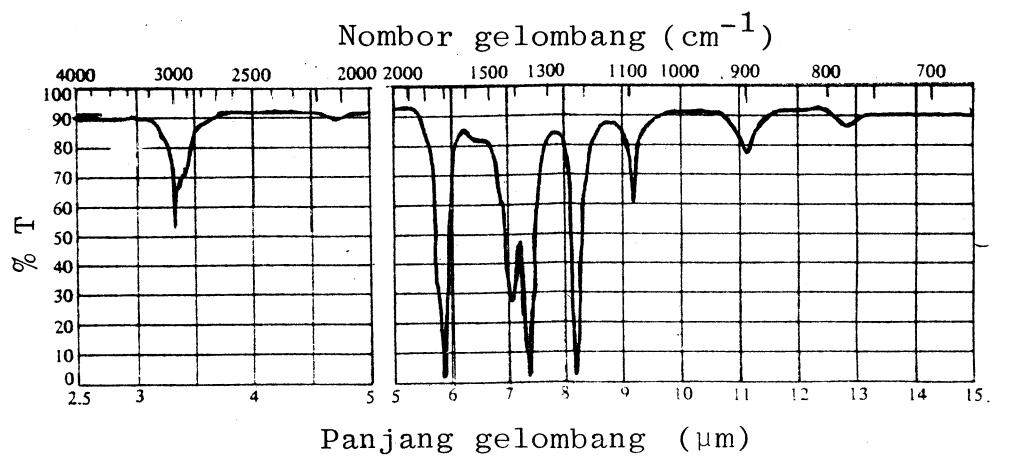
(c)

(6 markah)

4. (A) Anda diberikan spektra inframerah dan resonans magnet nukleus (nmr) bagi suatu sebatian yang berformula molekul C_3H_6O .

Berdasarkan maklumat daripada kedua-dua spektra ir dan nmr, jelaskan bagaimana anda menentukan struktur sebatian C_3H_6O .

(5 markah)

150

- (B) Sebatian Y berformula molekul $C_{10}H_{14}O$ adalah bersifat aktif optik. Di dalam spektrum inframerah di antaranya ada menunjukkan jalur-jalur penyerapan pada 3300 cm^{-1} (kuat), 3050 cm^{-1} (lemah), 2940 cm^{-1} (sederhana), $1600-1420\text{ cm}^{-1}$ (beberapa jalur sederhana) dan 800 cm^{-1} (kuat).

Sebatian Y dengan asid kromik memberikan sebatian Z ($C_{10}H_{12}O$) yang positif terhadap ujian iodoform dan menunjukkan jalur kuat pada 1695 cm^{-1} . Spektrum nmr sebatian Y menunjukkan dublet pada $\delta 7.2$ (2 hidrogen), dublet pada $\delta 6.9$ (2 hidrogen) kuartet pada $\delta 2.6$ (2 hidrogen), singlet $\delta 2.0$ (3 hidrogen) dan triplet $\delta 1.25$ (3 hidrogen).

Berdasarkan penerangan di atas:

- (i) Cadangkan formula struktur dan nama IUPAC sebatian Y dan Z. Jelaskan bagaimana anda menggunakan maklumat data spektrum ir dan nmr untuk menyokong struktur Y dan Z yang anda cadangkan.

(10 markah)

- (C) Seorang ahli kimia menyediakan 1,3,5-heksatriena dan 1,3,5,7-oktataetraena yang diletakkan di dalam kelalang berbeza tetapi terlupa untuk melabelkannya. Bagaimana beliau boleh mengenal-pasti kedua-dua sebatian tersebut dengan spektroskopi ultraungu.

(5 markah)

5. (A) Jelaskan pernyataan-pernyataan berikut:

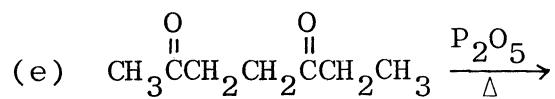
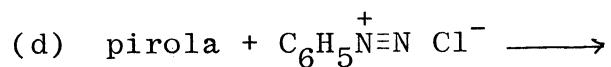
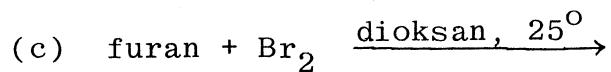
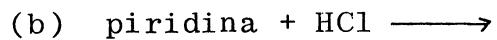
(a) Piridina adalah bes yang lebih kuat daripada pirola.

(4 markah)

(b) Penukargantian elektrofilik pada pirola mudah berlaku pada kedudukan-2 daripada kedudukan-3.

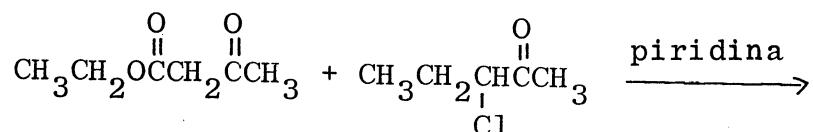
(4 markah)

(B) Lengkapkan tindak balas berikut:

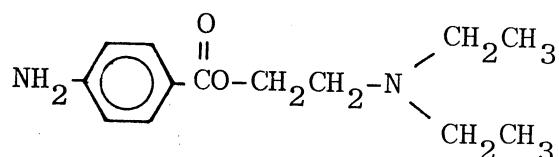
(6 markah)

- (C) Berdasarkan sebatian-sebatian yang diberikan, tunjukkan mekanisme sintesis Feist-Benary bagi menyediakan suatu terbitan furan.

(6 markah)

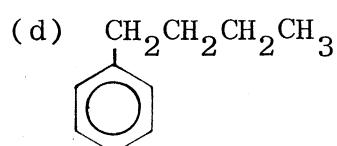
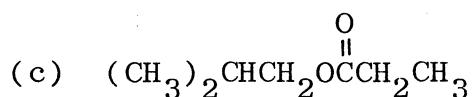
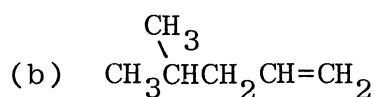
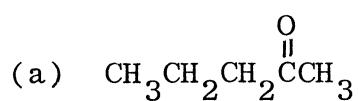
6. (A) Berikut adalah struktur suatu bahan anestetik, novokaina. Ramalkan kedudukan proton-proton (δ ppm) di dalam spektrum n.m.rnya serta nyatakan multiplisitinya.

Novokaina

(10 markah)

(B) Cadangkan nilai-nilai m/e bagi hasil penyerpihan/ penyusunan semula McLafferty sebatian-sebatian berikut di dalam spektra jisimnya.

(10 markah)

Ciri-Ciri Frekuensi Peregangan Penyerapan Inframerah

<u>Ikatan</u>	<u>Jenis Sebatian</u>	<u>Julat Frekuensi, cm⁻¹</u>	<u>Keamatan</u>
-OH	alkohol, fenol (bebas)	3650-3590	berubah-ubah tajam
-OH	alkohol, fenol (ikatan-H)	3400-3200	kuat, lebar
-OH	asid (ikatan H)	3000-2500	berubah-ubah lebar
-NH ₂	amino primer atau amida	3500-3300 (dua puncak)	sederhana
-NH-	amino sekunder atau amida	3500-3300 (satu puncak)	sederhana
-C-H	alkana	2960-2850	kuat
-C-H	aldehid	2820-2720 (dua puncak)	lemah
=C-H	alkena dan arena	3100-3010	sederhana
≡C-H	alkuna	3300	kuat, tajam
-C≡C-	alkuna	2260-2100	berubah-ubah
-C≡N	nitril	2300-2000	kuat
C=O	ester	1750-1735 ^a	kuat
C=O	aldehid	1740-1720 ^a	kuat
C=O	keton	1725-1705 ^a	kuat
C=O	asid karboksilik (dimer)	1720-1700 ^a	kuat
C=O	amida	1700-1640 ^a	kuat
N-H	amida (pembengkokan)	1600-1500	kuat
C=C	alkena	1680-1620 ^a	berubah-ubah
C=C	arena	1600, 1580, 1500, 1450	kuat-sederhana
-NO ₂	sebatian nitro	1500-1600	kuat

^atak berkonjugasi. Konjugasi bagi satu ikatan multipel merendahkan frekuensi sebanyak 30 cm⁻¹.

-C-O	alkohol, eter, ester dan asid	1300-1000	kuat
-C-X	halida	1000- 500	kuat
-C-H	alkana (pembengkokan)	1540-1300	kuat-sederhana
=C-H	alkena (pembengkokan)	1450-1300 1000- 800	sederhana kuat
=C-H	arena (pembengkokan)	1200-1000 700- 900	sederhana kuat

Peraturan Fieser-Woodward Untuk Penyerapan Diena dan Triena

Nilai yang diperuntukkan kepada diena heteroanular induk atau diena rantai terbuka 214 nm

Nilai yang diperuntukkan kepada diena homoanular induk 253 nm

Penambahan untuk

(a) tiap-tiap penukarganti alkil atau baki gelangan	5 nm
(b) tiap ikatan dubel eksosiklik	5 nm
(c) tiap tambahan ikatan dubel	30 nm
(d) auksokrom - OAsil	0 nm
- OAlkil	6 nm
- SAlkil	30 nm
- Cl, -Br	5 nm
- NAlkil ₂	60 nm

JUMLAH

λ dikira

**Peraturan Fieser-Woodward Untuk Penyerapan Keton dan Aldehid,
 α , β -taktepu**

$\delta \gamma \beta \alpha$

 Nilai yang diperuntukkan kepada keton siklik enam-ahli, α , β -taktepu induk atau keton asiklik α , β -taktepu induk 215 nm

Nilai yang diperuntukkan kepada keton siklik lima-ahli α , β -taktepu induk 202 nm

Nilai yang diperuntukkan kepada aldehid α , β -taktepu induk 207 nm

Penambahan untuk setiap:

(a) ikatan dubel lanjutan daripada pengkonjugatan 30 nm

(b) kumpulan alkil atau baki gelang

α	10 nm
β	12 nm
γ dan yang lebih tinggi	18 nm

(c) auksokrom

(i) -OH	α	35 nm
	β	30 nm
	δ	50 nm

(ii) -OAc	α β δ	6 nm
-----------	---------------------------	------

(iii) -OMe	α	35 nm
	β	30 nm
	γ	17 nm
	δ	31 nm

(iv) SAlk	β	85 nm
-----------	---------	-------

(v) -Cl	α	15 nm
	β	12 nm

(vi) -Br	α	25 nm
	β	30 nm

(vii) -NR ₂	β	95 nm
------------------------	---------	-------

(d) ikatan dubel eksosiklik 5 nm

(e) komponen homodiena 39 nm

JUMLAH

λ
 dikira